

مدیریت پسماند قانون فراموش شده

در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی کرده‌ایم

که چرا تاکنون در مدیریت پسماند موفق نبوده ایم؟

 تهمینه
 سبحانی‌شاد
 گنجینه

آن، یعنی ۹۷۰۰ تن، زباله خشک است.» این آماری است که به‌تازگی معاون عمرانی و توسعه امور شهری و روستایی وزیر کشور، مطرح کرده است؛ مسأله‌ای که نقش محوری مدیریت

پسماند به‌عنوان یکی از چالش‌های اساسی محیط‌زیست در کاهش آلودگی، حفظ منابع طبیعی و مقابله با تغییرات اقلیمی را دوچندان می‌کند. مدیریت ناکارآمد پسماند، پیامدهای گسترده‌ای به همراه دارد. زباله‌هایی که به بخشی از منظره روزمره خیابان‌ها تبدیل شده‌اند، بوی نامطبوع آنها و گاه سرریز شدن‌شان از سطل‌های زباله، محنت‌های ناخوشایند را رقم می‌زند. اینجاست که، با وجود قانون ملی پسماند در کشور، بی‌توجهی به این موضوع اکنون چالشی اساسی را به‌ویژه در کلانشهرها ایجاد کرده است اما پرسشی که ذهن بسیاری را درگیر کرده این است که چرا اقدامات سازمان حفاظت محیط‌زیست در این زمینه کافی و مؤثر نبوده است؟

یک قانون ناکارآمد

قانون مدیریت پسماند در اردیبهشت سال ۸۳ تصویب شد. با حدود گذشت دو دهه، هنوز آن کارآمدی لازم را از این قانون ندیده‌ایم. مدیریت ناکارآمدی که پیامدهای گسترده‌ای برای محیط زیست، سلامت عمومی و اقتصاد شهر به همراه دارد. با نگاهی به منابع مختلف، کشورهایی همچون آلمان، سنگاپور، کره جنوبی، هند، سوئد، چین، برزیل، اندونزی، اتریش و بلژیک جزو ۱۰ کشور برتر در جمع‌آوری زباله هستند. این کشورها تلاش‌های قابل‌توجهی برای مدیریت موثر زباله و ترویج شیوه‌های بازیافت انجام داده‌اند. این درحالی است که در ایران، بخش قابل‌توجهی از زباله‌ها بدون تفکیک و بازیافت در زمین دفن یا در طبیعت رها می‌شوند. سمیه رفیعی، رئیس فراکسیون محیط‌زیست مجلس در گفت‌وگو با جام جم با اشاره به قانون مدیریت پسماند، می‌گوید:

«از سال ۸۳، که این قانون ابلاغ شد، تاکنون هیچ گزارشی از زخمه عملکرد و اجرای آن منتشر نشده است؛ قانونی که انواع زباله‌ها را مورد توجه قرار داده است. با این حال، نظارت و هماهنگی در اجرای قانون مدیریت پسماند،

در بخش‌های مختلف، برعهده سازمان حفاظت محیط‌زیست بوده است؛ سازمانی که باید بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی، به‌ویژه وزارت کشور، نظارت داشته باشد تا این نهادها وظایف و تکالیف خود را به‌درستی انجام دهند.»

وی ضمن بیان خطرات انواع زباله‌ها ادامه می‌دهد:

شاید مردم با زباله‌ها و پسماند شهری آشنایی بیشتری داشته باشند اما بخشی از این مسأله‌ها را دید عموم پنهان مانده، زباله‌های بیمارستانی و پزشکی است. با این حال، مهم‌تر از آن، زباله‌های خطرناک یا ویژه هستند که برای دفن یا امحای آنها ضوابط خاصی در نظر گرفته شده و کوچک‌ترین قصور در این زمینه می‌تواند خسارت‌های بزرگی به‌دنبال داشته باشد. مسائلی این نوع زباله‌ها را دید عموم و مطالبه‌گرای شهروندان دور مانده، در حالی که تأثیری شگمگیر بر محیط زیست دارند.»

نبود زیرساخت‌های کافی

ایران سال‌هاست که در تلاش برای اجرای طرح‌های تفکیک زباله از مبدا بوده اما این تلاش‌ها تاکنون نتیجه‌ای

پایدار نداشته است. یکی از بزرگ‌ترین موانع، نبود زیرساخت‌های کافی برای جمع‌آوری و بازیافت زباله‌های تفکیک شده است. از سوی دیگر فرهنگ تفکیک زباله هنوز در میان شهروندان نهادینه نشده است. آموزش‌های کند، کندکننده و مقطعی هم نتایج تغییر در این زمینه ایجاد نکرد. رفیعی با اشاره به خلأهای قانونی در این خصوص به ما توضیح می‌دهد: «اکنون با وجود خلأ نظارتی، اتفاقاتی رخ داده که خسارات جبران‌ناپذیری را برای زمین و کشور ما به همراه داشته است. پس از بررسی‌های متعدد، مجلس به این نتیجه رسید که دستگاه‌های مختلفی در مدیریت انبوه زباله، امحا و دفن آن نقش دارند و میزان قصور و کوتاهی متفاوت است. بنابراین، توجه است.»

استان‌های شمالی و نبود مدیریت پسماند

چندی پیش بود که هادی کیادلیری، سرپرست معاونت آموزش و مشارکت‌های مردمی سازمان حفاظت محیط‌زیست با اشاره به این‌که طبق آمار و به‌طور میانگین استان‌های شمالی بیش از ۶۰۰ تن زباله در روز تولید می‌کنند، گفت: «۷۰ درصد این زباله‌ها مستقیماً

و بدون بازیافت و تفکیک دفع شده و در بیشتر مواقع باعث آلودگی رودخانه‌ها و آب‌های زیرزمینی می‌شود.»

این موضوع در حالی است که سمیه رفیعی خبر از این موضوع در شهرهای شمالی کشور در این مورد می‌دهد و می‌گوید: «بودجه و توجهات نسبت به این مسأله کم نبوده و در قانون هم کمبودی در این زمینه نداشته‌ام، با وجود این نباید شاهد یک مقوله یا تراژدی به نام زیاله فراوان باشیم.»

البته تورج فتحی، کارشناس محیط‌زیست نیز در گفت‌وگو با جام جم بر این باور است که رمز اصلی در بحث مدیریت پسماند، برخی تخلفات و همچنین وجود گروه‌هایی است که در این ماجرا درآمد سرشاری به‌دست می‌آورند. وی در ادامه می‌گوید: «قرار بود تا پایان برنامه توسعه چهارم، مشکلات مربوط به استان‌های شمالی رفع شود اما همچنان مشکلات پایداری و علت آن گروه‌های سوداگرای است که حتی به هیچ مسأله‌ای اجازه نمی‌دهند نسبت به انجام اقدامات اصولی، کارشناسی، حفظ محیط‌زیست و هرگونه آلودگی ناشی از پسماندها، فعالیت کنند.»

درنگ

هزینه سنگین بی توجهی به مدیریت پسماند

هر روز، هزاران تن زباله بدون تفکیک در گودال‌ها یا دفن در طبیعت
رها می‌شود؛ زباله‌هایی که شیرابه‌های شان آب‌های زیرزمین را
آلوده می‌کند، گازهای شان به گرمایش زمین دامن می‌زند و منظره
بهر را مخدوش می‌کند. فتحي ضمن اشاره به وجود «۵۰ محل دفن
غیراصولی زباله به ما می‌گوید: «بعد از دو دهه از تصویب قانون
مدیریت پسماند، ما همچنان شاهد معضل مدیریت پسماند
مخصوصاً در استان‌های شمالی کشور هستیم. حدود ۵۰ محل دفن
غیراصولی و غیراستاندارد و به شدت آلوده‌کننده در این استان‌ها
در حال فعالیت است.» او می‌افزاید: «در سال‌های اخیر اما به‌صورت
محدود در استان‌های کرمانشا و خراسان رضوی سعی کردند تا به
صورت بهداشتی و مهندسی، پسماندها را مدیریت کنند. در بقیه
شهرها متأسفانه موضوع پسماند رها شده است. بقیه محل‌های
دفن پسماند در همه شهرهای کشور، جزو آینده‌های محیط‌زیستی
به‌شمار می‌رود.» با همه این تفاسیر مدیریت پسماند، نه فقط
یک چالش زیست‌محیطی، بلکه یک مسئولیت اجتماعی است.
شهرهای ما برای نفس کشیدن به سیستم‌هایی کارآمد، مشارکت
شهروندان و اراده‌ای قوی در سطح مدیریت کلان نیاز دارد. اگر امروز
به‌شهری تفکیک زباله و بازیافت سرمایه‌گذاری نکنیم، فردا با هزینه‌های
سنگین ترزیست محیطی، بهداشتی و اقتصادی روبرو خواهیم شد.
شاید زمان آن رسیده که هر یک از ما، از شهروند عادی تا مسئولان و
متولیان امر، سهمی در ساختن شهری پاک‌تر بیاکنیم.

[illegible]

آگهی مناقصه عمومی

شهرداری منطقه ۷ تبریز

در نظر دارد بااستناد مجوزهای مأخوذه، پروژه های عمرانی مشروحه زیر را از طریق مناقصه عمومی و سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) با شرایط ذیل به پیمان و اگدار نماید. لذا از کلیه متقاضیان واجد شرایط (اشخاص حقیقی و حقوقی) دعوت به عمل می آید در مناقصه فوق الذکر شرکت نمایند. الزم به ذکر است کلیه مراحل برگزاری مناقصه از مرحله دریافت اسناد تا ارائه قیمت پیشنهاد شرکت کنندگان و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) انجام خواهد شد. ضمنا شرکت کنندگانی که عضو سامانه نمی باشند، جهت شرکت در مناقصه باید نسبت به انجام مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی اعضای الکترونیکی اقدام نمایند.

(الف) **مبلغ سپرده شرکت در مناقصه:** پیشنهاددهنده قیمت، جهت شرکت در مناقصه بایستی پنج درصد(۵٪) مبلغ برآورد اولیه پروژه را به شرح مذکور به صورت نقدی (قبضی بانک) و با ضمانتنامه معتبر بانکی به شماره حساب ۱۰۰۰۱۲۳۴۶۸۰۰۰ شعبه بانک شهر به نام شهرداری منطقه ۷ تبریز واریز نماید.

(ب) **مهلت فروش اسناد مناقصه:** زمان دریافت اسناد مناقصه از ساعت ۱۴ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۳ تا ساعت ۱۹ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۱ در بستر سامانه ستاد

(ج) **آخرین مهلت بازگذاری مدارک:** آخرین مهلت بازگذاری مدارک به صورت الکترونیکی در سامانه ستاد از ساعت ۱۹ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۱ تا ساعت ۱۹ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۱ و تنها سپرده شرکت در مناقصه به صورت فیزیکی در ساعت ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۱ در دبیرخانه شهرداری منطقه ۷ واقع در جاده تبریز، آذرشهر بیل تراکتورسازی ورودی شهرک آذیندیشه تحویل نمایند.

(ت) **تاریخ بازگشایی پیشنهادات:** کمیسیون مناقصه رأس ساعت ۱۴:۳۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۲ در محل اتاق جلسات شهرداری تبریز در زیرزمین ساختمان شهرداری مرکز واقع در خیابان آزادی، راین اسناد و حکمیه نظامی، بخش خیابان لاله را در جوبوی تشکیل می دهد.

(ث) **برندگان اول، دوم مناقصه:** گزافه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند، سپرده آنان به نفع کارفرما ضبط خواهد شد.

(ج) **شهرداری در رد یا قبول هر یک از پیشنهادها مختار است و در این صورت سپرده ها قابل استرداد خواهد بود.**

(خ) **هزینه جاب و آگهی مناقصه** به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

(چ) **به پیشنهادهای فاقد سپرده، مخدوش، مشروط و پیشنهادهایی که بعد از مهلت مقرر شده وارد شود، ترتیب اثر داده نخواهد شد.**

(ح) **برابر مقررات نباید هیچکدام از اعضای اصلی و علی البدل شرکت مشمول قانون منع مداخله کارکنان دولت باشند.**

(د) **ضمنا سایر اطلاعات و توضیحات لازم در دعواینامه، شرایط شرکت در مناقصه و ضمنا ادعای سایر اساتکاران دولت (ستاد) www.setadiran.ir می باشد.**

اصردی بسک - شهردار منطقه ۷

شماره ۱۹۱۵۶۶۳

[illegible]

یکه کلام روشی-گرایش خاصی در یک
دین-با محبت... حوزی می‌شود (۱۲)
تفسیر سخاو دانه بوده که بسیار
خندنده (۱۳) مجلس شده بهشتی
درج شده (۱۴) معین کردن-شاخه‌ای از
بان‌های هندو و یوایی.
عمودی: (۱۵) آهار-آثاری به قلم پرل
س. پاک-غرومیاری (۱۶) هوشی گذران،
واحد اندازه‌گیری رسانایی الکتریکی
(۱۷) شربتی فغانی لوله‌ای سنگی
ریتیتی-سنگه فغانستانی از بزرگاری
خندانه قسمت کم عمق در (۱۸)
لامت‌کننده نوش، متحنی-خودم (۱۹)
تولید مثل (۲۰) ملزومات خای-چای،
نوسنانی که مکه (۲۱) حوزی زرهه
هوا پارچه تنی طریف از زرهه
پیش آمدگی یاریک در روار ساختمان
تخلص مله‌های سبزواری از میراث‌های
عسبوری ایران در یونسکو-کالو (۲۲)
مضرب (۲۳) جاشنی غنایی (۲۴) راهبر
هون، سفیده تخم مرغ (۲۵) هسمر فرعون
سخران-گوار (۲۶) نقاش هلندی قرن
نوزدهم-وجود مختار یکری (۲۷) بسیار
درخشان-در دایه در جزئیات (۲۸)
ز مهم‌ترین تبعیدگاه‌های روسیه بوده
ست (۲۹) از حوزی یونانی-فیلمی از
مادیتیم کمپبل باز فغاندارس
نارین پیر از فغان.

کمدین آمریکایی۔ (قصد ۱۳) زن دخترا
خبر دادن۔ مسجد مارواید در این شهر
هند است ۱۴۔ مرگ ۱۵۔ بادشاہان۔ موش
خرما۔ سبکی در موسیقی۔ پاپ غریب
۔ عقیدہ۔ از آثار ویٹوریو آلفیری، شاعر
تراژدی (ایتالیہ) قابلہ۔ نام زد (۱۶)۔ (نام ۱۷)
نیلگون۔ درجہ اول در قلاب پیستانداران
بالی زمین ۱۸۔ یک دوم چہرہ۔ چندری
۔ پیوندہائی (سبکی ۱۹) نوشتہائی
سپرکار۔ ماجیت۔ روسیہ فرماںروای
خوارزمشاہی ۲۰۔ دودی در سومین فرارواج
کنہی۔ خطکار ۲۱۔ فلفل۔ جالیوسی۔ (۱۲۱)

حل جدول عادی ۶۹۷۴

[illegible]